

Locatie: zaaltje Brouwershuis, Marktstraat 59, Opwijk

Aanwezig:

- Johan Deleu, schepen Vlaams beleid
- Lieven Bieseman
- Luc van Hoeteghem
- Lydia Vereertbrugghen
- Hilde Dierickx
- Willy Van Mol
- Floris Van den Broeck
- Elise Vandervorst

Verontschuldigd:

- Lieve Maes
- Wouter Van Driessche
- Koen Merci
- Tom Bosman

Andere leden adviesraad: geen nieuws

1. Taallessen Nederlands voor anderstaligen en praattafels

1.1 Taallessen

Het gemeentebestuur en het OCMW (Sociaal Huis, de Wegwijzer) zetten vrijwilligers in om anderstaligen Nederlands te leren

- 7 vrijwilligers, ze krijgen een vrijwilligersvergoeding
- Lessen zijn gratis
- Er wordt in kleine groepen Nederlands aangeleerd
- 61 cursisten: volwassen anderstalige nieuwkomers, op verzoek van de scholen toegankelijk vanaf 14 jaar.

NT2-vrijwilligers die het Nederlands oefenen van anderstalige nieuwkomers buiten de les

- 9 vrijwilligers -lesgevers die taalverwerving stimuleren van anderstaligen (nieuwkomers) buiten de school, geen vergoeding
- Er wordt gewerkt in niveaugroepen
 - 2 groepen lager onderwijs
 - 2 groepen beginners
 - 2 groepen gevorderde beginners
 - 2 groepen gevorderden

Enkele vaststellingen:

- Aantal inwoners Opwijk: afgerond 14.500 waaronder 4,1% vreemdelingen/anderstaligen (aantal 580 ligt onder het gemiddelde Vlaams-Brabant)
- voornamelijk Afrikanen, Roemenen en Polen

1.2 Praattafels:

- Wat? Interculturele praatgroep waar Nederlands gesproken wordt. Anderstaligen ontmoeten er Nederlandstaligen om te praten over allerlei dingen: werk, hobby's, koken... (te vergelijken met Café Combinne, initiatief Archeduc)
- Wie? 3 vrijwilligers: Eva, Alexis, Lydia
- Probleem: OCMW levert geen koffie, thee, water, koppen meer en Archeduc beweert dat zij niets met de praattafels te maken hebben

Aan het woord: mevrouw Greet Van Nieuwenhove, voorzitter
ouderraad van de Vrije basisschool De Lettertuin

Enkele waarnemingen:

- 18 leerlingen worden beschouwd als anderstalige nieuwkomers
 - Zorgjuf neemt anderstalige nieuwkomers onder haar hoede en geeft taalstimuleringsopdrachten terwijl de medeleerlingen de reguliere lessen volgen van het leerplan.
- Toelichting

De school verwerft zorguren voor leerlingen met leerproblemen, leermoeilijkheden. De school besteedt enkele uren hiervan voor leerlingen met taalachterstand wegens herkomst.

Toevoeging:

Enkele activiteiten taalstimulering in de Boot: babbelklasje (begeleiding door zorgjuf), boekenkar (soort uitleensysteem binnen de school)

- De leerlingen met dezelfde vreemde moedertaal vertalen soms aan elkaar vanuit het Nederlands
- Grote terugval taalbeheersing Nederlands, mondeling en schriftelijk, na vakantieperiode in land van herkomst
- Belangrijk in het proces taalstimulering bij anderstaligen is de betrokkenheid van anderstalige ouders bij het schoolgebeuren o.a.
 - dessertenbuffet (De Lettertuin)
 - bemannen van standen project 'rond de wereld' (De Boot)
 - sensibiliseren van anderstalige ouder om oudercontact bij te wonen:
 - ✓ ouders mogen tolk meebrengen
 - ✓ anderstalige kinderen tolken voor anderstalige ouders
 - ✓ lesgevers taallessen aan volwassen anderstalige ouders motiveren hun cursisten om naar het oudercontact te gaan
 - stimuleren participatie anderstalige ouder aan ouderraad (1 in de Lettertuin)

Ondersteuning anderstalige ouders bij taalstimulering kinderen:

- kinderen laten spelen bij Nederlandstalige vriendjes
- thuis naar kinderprogramma's in het Nederlands laten kijken
- Stimuleren boekjes lezen uit school en bib

Meer en meer anderstalige ouders trekken hun anderstalige kinderen weg uit Brusselse scholen naar Nederlandstalige scholen in Opwijk om hen later meer kansen te bieden in het vervolgon-derwijs en op de arbeidsmarkt

De Lettertuin informeert de ouders over het aanbod lessen taalstimulering voor anderstaligen die gegeven worden tijdens de schooluren, maar buiten de school. De andere scholen doen dat ook, met uitzondering van de De school. De andere scholen doen dat ook met uitzondering van de gemeentelijke basisschool voor buitengewoon onderwijs De Moza-ik (niet op de hoogte van het aanbod, weinig waarschijnlijk)

Opmerking: leerlingen uit de Boot sturen ook leerlingen naar deze lessen. 't Luikertje en de Knipoog doen dat niet. Duizendpootridders?

Conclusie: na vier jaar inzetten op taallessen anderstaligen kunnen we spreken van een succes! Na twee jaar mochten leerlingen uit het BaO van de scholen naar de taallessen buiten de school komen.

Enkele waarnemingen en bedenkingen van Luc Van Hoeteghem, vrijwillige lesgever taalstimulering buiten de schooluren

- Sommige kinderen mogen na een tijd geen les meer volgen omdat ze al te goed Nederlands spreken, in mindere mate schrijven
- Op welke basis (criteria) scholen beslissen welke leerlingen er naar de taallessen mogen gaan is niet duidelijk
- Het is wenselijk om enkele minuten uit te trekken voor 'schoonschrift' om het lezen en spreken te faciliteren
Toevoeging Hilde (De Boot): schoonschrift in het leerplan BaO voorzien tot en met derde leerjaar
- Ook aan spelling werken is belangrijk bij anderstalige nieuwkomers (bvb dt-regel)
Toelichting Hilde: spelling in leerplan BaO voorzien tot en met zesde leerjaar
- Soms een probleem: bezetting lokaal lesgever taallessen Sint- Annasite door (vak)leraar school De Boot die hier wegens verbouwwerken tijdelijk lesgeeft. Probleem lost eigenlijk zichzelf op: nieuw schoolplan lokaalbezetting
- Het is wenselijk dat de lesgevers van de scholen een schoolkalender ontvangen met geplande activiteiten zoals uitstappen en andere extra activiteiten binnen de school

- Het gebeurt wel eens dat kinderen die verwacht werden in de taallessen niet opdagen, maar een toertje maken. Er is nood aan een controlesysteem om zo'n situatie te vermijden, met andere woorden nood aan heldere communicatie tussen school en vrijwilligers taallessen
- De leeftijd waarop anderstalige nieuwkomers toekomen in onze scholen is bepalend voor het behalen van succes taalstimulering buiten de school.
- Twee uur doorlopend activiteiten taalstimulering is te vermoeiend, beter korte pauze voorzien. Af en toe twee uur invulling door een wandeling in het dorp om dingen op weg te leren benoemen rendeert!

2. Vorm geven aan project toeleiders in diversiteit en inburgeringscoaches: stand van zaken en wat is nog haalbaar deze legislatuur

Wat zijn toeleiders?

Een toeleider in diversiteit is een vrijwillige brugfiguur tussen een anderstalige nieuwkomer of een nieuwkomer van buitenlandse origine en de lokale diensten, organisaties en scholen. Het is de bedoeling om **de nieuwkomer zelfredzaam te maken** om zo zijn integratie te bevorderen. De toeleider voert **onthaalgesprekken met de nieuwkomers**. Deze onthaalgesprekken zijn een methodiek om nieuwe inwoners te stimuleren om deel te nemen aan de samenleving. Zo kunnen ze bijvoorbeeld aangespoord worden om Nederlands te leren, deel te nemen aan het verenigingsleven. Deze onthaalgesprekken worden – op afspraak- gevoerd in het gemeentehuis. De frequentie en afspraakmomenten worden in overleg met de gemeentelijke administratieve diensten afgesproken.

Een toeleider in diversiteit zal **de nieuwkomer steeds aanspreken in zijn contacttaal**. Dit kan Frans, Engels, Duits, maar ook Spaans, Portugees, Roemeens, Rwandees, ... zijn. Dit betekent dat een toeleider **naast het Nederlands bij voorkeur ook enkele andere talen of een specifieke taal**

spreekt. Een toeleider in diversiteit krijgt voor het voeren van de gesprekken een specifieke opleiding.

Wat is een inburgeringscoach?

Een inburgeringscoach bouwt een vriendschappelijke relatie uit met een inburgeraar, laat hem de omgeving zien en leert de inburgeraar iets bij over de samenleving. Hij helpt de inburgeraar om de juiste mensen en diensten te vinden.

De coach doet samen met de inburgeraar leuke activiteiten en biedt morele steun bij de moeilijkheden van het inburgeringsproces.

Al pratend verbetert de inburgeringscoach het Nederlands van de inburgeraar.

Hij praat goed Nederlands en hoeft geen andere talen te spreken;

Een inburgeringscoach engageert zich gedurende zes tot twaalf maanden minstens twee keer per maand de inburgeraar te ontmoeten.

Een inburgeringscoach brieft de toeleider over alle informatie die moet meegegeven worden aan de nieuwe inwoners. Hij volgt de toeleiders permanent op en begeleid hen.

Ondernomen actie Johan: op bezoek in Merchtem samen met voorzitter OCMW Patrick De Smedt en Vivianne Thomas, contactpersoon Sociale Zaken om er informatie in te winnen over het inzetten van toeleiders en inburgeringscoaches in Merchtem.

In Merchtem: oprichting van een soort multiculturele actiegroep die zich toespitst op aanleveren van toeleiders en coaches. In Opwijk is er geen ondersteunende ambtenaar anderstaligen.

Beleidspunt nog voor deze legislatuur: starten met opleiding toeleiders en inburgeringscoaches. Zal niet evident zijn, want ik citeer Vivianne Thomas 'ze zijn er al'!

3. Verder uitwerken en verfijnen van een week van de anderstalige klant: verslag uitbrengen over mail MRO en consequenties

Vorig jaar eind september werd een week van de anderstalige klant georganiseerd in samenwerking met MRO. Vorig jaar deden een 15-tal winkels mee aan het project.

Nu blijkt er weerstand bij de MRO o.a. omdat deze week de gewone klant benadeelt.

Voorstel Johan:

- datum Week van de anderstalige klant: maart-april 2018
- uitvoering: leerlingen die taallessen volgen buiten de school gaan tijdens de uren taallessen op bezoek bij deelnemende handelaars

Vaststelling: de middenstand staat niet weigerachtig tegenover taalstimuleringsproject WA-klant.

4. Schoolprojecten rond taalstimulering ondersteunen

Enkele initiatieven BaO om Nederlands te oefenen:

- *babbelklasje* (begeleiding door zorgjuf)
- *boekenkar*: soort uitleensysteem binnen de school (juf steekt boekje in de boekentas, ouders stimuleren op hun beurt hun kinderen om te lezen ter bevordering van hun taalvaardigheid – woordenschatverruiming en spellingvastheid)
- *project Rond de wereld*: opzetten van verschillende standen gericht op verschillende culturen met medewerking van ouders

5. Ondersteuning en samenspraak met de scholen omtrent subsidies rond taalstimulering van de cel 'Vlaams karakter' van de provincie en de Vlaamse overheid

De provincie Vlaams-Brabant kan een subsidie toekennen voor projecten of evenementen die het Nederlands stimuleren en voldoen aan de voorwaarden uit het subsidiereglement.

Aan wie wordt subsidiëring toegekend?

- lokale besturen
- feitelijke verenigingen
- vzw's

- scholen

De projecten moeten voldoen aan een aantal voorwaarden:

- het leren en gebruiken van het Nederlands door anderstalige inwoners van de provincie
- de integratie van anderstalige inwoners van de provincie bevorderen
- bijkomende andere voorwaarden

Indiening subsidieaanvraag?- volledig aanvraagdossier, uiterlijk 3 maanden voor de start van het project

- Online www.vlaamsbrabant.be/ovver-de-provincie/beleid-en-bestuur:vlaams-karakter/subsidies
- Per mail vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be

Documenten: subsidie projecten taalstimulering Nederlands – aanvraag, evaluatie, subsidiereglement

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming kan scholen extra middelen geven (aanvullende lestijden) om anderstalige nieuwkomers te begeleiden.

Daarvoor hanteert het ministerie een aantal criteria waaraan de anderstalige nieuwkomer moet voldoen

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/andersrtalige-nieuwkomers>

Omzendbrief BaO/2006/03 datum laatste wijziging 03/11/2016

- Omschrijving van onthaalonderwijs
- Definitie van anderstalige nieuwkomers (AN op het aanvraagformulier)) en gewezen anderstalige nieuwkomers (GAN op het aanvraagformulier)
- Aanvullende lestijden: reeks voorwaarden die allemaal moeten vervuld zijn om de financiering of subsidiëring van aanvullende lestijden te bekomen: voldoende aantal anderstalige nieuwkomers hebben, individueel werkplan voor elke AN, opvolgen leerevolutie, nascholing leerkrachten, ...

Telling: per school of per scholengemeenschap (tijdens het schooljaar kan niet van systeem veranderd worden)

Samengevat: voor het verkrijgen van aanvullende lestijden AN moeten school en leerkrachten aan vele voorwaarden voldoen én pak administratie vervullen!!

Varia

Aandachtspunt: taalstimulering en omgaan met meertaligheid in sportclubs en vrijetijdsinitiatieven blijft werkpunt Vlaams beleid

Mededeling: collectie Taalpunt Nederlands in bib werd aangevuld, prioritair gericht op vrijwilligers taallessen AN en leerkrachten BaO

Verslaggeefster: Elise Vandervorst